

SFS 2004:318

Utkom från trycket
den 2 juni 2004

Lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker;

utfärdad den 19 maj 2004.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1995:1570) om medlemsbanker²

dels att i 10 kap. 5 och 7 §§ ordet ”oktroj” skall bytas ut mot ”tillstånd att driva bankrörelse”,

dels att i 7 kap. 16 § samt 10 kap. 5 och 7 §§ ordet ”stadfästas” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”godkännas” i motsvarande form,

dels att i 6 kap. 1, 12 och 15 §§, 7 kap. 5, 9, 13 och 18 §§ samt 9 kap. 9 § orden ”bankrörelselagen (1987:617)” skall bytas ut mot ”lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse”,

dels att i 6 kap. 1 § och 7 kap. 18 § ordet ”bankrörelselagen” skall bytas ut mot ”lagen om bank- och finansieringsrörelse”,

dels att 1 kap. 1 och 4 §§, 2 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 1 och 3 §§, 6 kap. 7 §, 8 kap. 6 och 7 §§ samt 9 kap. 4, 8 och 16 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fem nya kapitel, 7 a, 7 b, 11, 12 och 13 kap., av följande lydelse.

1 kap.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om hur en medlemsbank bildas och om dess organisation m.m. Bestämmelser om tillstånd att driva bankrörelse, den rörelse som en medlemsbank får driva samt andra bestämmelser som är gemensamma för bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker finns i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

4 §³ Varje medlem skall betala insats i medlemsbanken i enlighet med vad som föreskrivs i stadgarna. Betalningen skall alltid fullgöras i pengar.

¹ Prop. 2002/03:139, bet. 2003/04:FiU15, rskr. 2003/04:217.

² Senaste lydelse av

7 kap. 16 § 2000:45

10 kap. 5 § 2000:820

7 kap. 18 § 2000:820.

³ Senaste lydelse 2000:45. Ändringen innebär att andra och tredje styckena upphävs.

2 kap.

2 §⁴ Bestämmelser om ansökan om tillstånd att driva bankrörelse och om godkännande av stadgarna finns i 3 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

5 §⁵ En nybildad medlemsbank skall anmälas för registrering senast fyra månader från det att den fick tillstånd att driva bankrörelse.

För registrering krävs att medlemsbanken har minst tre medlemmar och att dessa har betalt in insatsbelopp enligt stadgarna.

För registrering av en medlemsbank krävs att banken har ett så stort startkapital som föreskrivs i 3 kap. 7 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Om teckning av insatser innebär att någon som inte har prövats enligt 3 kap. 2 § första stycket 3 eller andra stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse kommer att ha ett kvalificerat innehav i banken, får denna inte bildas utan att prövning görs. Om personen inte anses lämplig, får banken inte bildas.

Frågan om medlemsbankens bildande har fallit, om anmälan för registrering inte har skett inom den tid som anges i första stycket eller om registreringsmyndigheten genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering. I sådant fall svarar styrelseledamöterna solidariskt för återbetalningen av insatser och uppkommen avkastning, med avdrag för kostnader på grund av åtgärder enligt 6 § första stycket tredje meningen.

4 kap.

1 §⁶ En medlem som har avgått ur en medlemsbank har rätt att få ut sina inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser. Beloppet får dock inte överstiga hans andel i förhållande till övriga medlemmar av bankens egna kapital enligt den balansräkning som hänför sig till tiden för avgången. Vid beräkningen av bankens egna kapital skall man bortse från reservfonden, fonden för orealiserade vinster, uppskrivningsfonden och förlagsinsatserna. Banken får betala ut en medlems inbetalda eller genom insatsemission tillgodoförda medlemsinsatser tidigast sex månader efter dennes avgång. Utbetalning får verkställas bara en gång per kvartal och efter Finansinspektionens tillstånd. Inspektionen skall ge tillstånd till utbetalning om inte bankens förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras.

Den avgångne har vidare rätt att på samma sätt som övriga medlemmar få ut sin andel av beslutad vinstutdelning.

Går medlemsbanken i likvidation inom sex månader från avgången eller meddelas inom samma tid beslut om att försätta banken i konkurs, skall den avgångnes rätt att få ut medlemsinsatser bedömas enligt grunderna för reglerna om skifte av bankens tillgångar.

⁴ Senaste lydelse 1999:224. Ändringen innebär bl.a. att andra-åttonde styckena upphävs.

⁵ Senaste lydelse 2000:820.

⁶ Senaste lydelse 1997:915.

En medlems rätt enligt första–tredje styckena får begränsas i stadgarna. Detta gäller dock inte i sådana fall som avses i 7 kap. 15 § tredje stycket eller 10 kap. 3 § andra stycket.

3 §⁷ En medlem som deltar i medlemsbanken med högre insatsbelopp än han är skyldig att delta med, har rätt att efter uppsägning få ut överskjutande belopp med undantag av genom insatsemission tillgodoförda insatser utan att avgå ur banken. Beträffande uppsägningen samt medlemmens rätt att få ut det uppsagda beloppet och hans skyldighet att betala tillbaka vad han har fått ut tillämpas 1 och 2 §§ samt 3 kap. 4 § första stycket. Sexmånadersfristen enligt 1 § skall därvid räknas från uppsägningen.

6 kap.

7 § Styrelsen får inte uppdra åt en enskild styrelseledamot eller någon annan att avgöra ärenden som är av principiell betydelse eller i övrigt av större vikt.

Styrelsen får inte i något fall uppdra åt en enskild styrelseledamot eller någon annan att bevilja kredit till fysisk eller juridisk person som omfattas av bestämmelserna i 8 kap. 5 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Trots bestämmelserna i andra stycket får styrelsen uppdra åt någon annan att inom fastställda gränser bevilja kredit i och för en rörelse som drivs av låntagaren.

Styrelsen får bara i enlighet med de föreskrifter som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen meddelar uppdra åt en enskild styrelseledamot eller någon annan att ensam eller i förening med annan bevilja kredit till andra anställda och delegater än sådana som avses i andra stycket och till fysiska eller juridiska personer som står i ett sådant förhållande till dem som anges i 8 kap. 5 § första stycket 5 och 6 lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bestämmelserna i denna paragraf om kredit gäller även garantiförbindelse som medlemsbanken åtar sig.

| 7 a kap. Revision

| Antalet revisorer och hur de utses

1 § Medlemsbanker skall ha minst en revisor. Revisor väljs av stämman. Om banken skall ha flera revisorer, får det i stadgarna föreskrivas att en eller flera av dem, dock inte alla, skall utses på annat sätt än genom val på stämman.

Uppdraget som revisor upphör vid slutet av den ordinarie stämman som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

Stämman kan utse en eller flera revisorssuppleanter. Bestämmelserna i denna lag och lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse beträffande revisorer gäller i tillämpliga delar om revisorssuppleanter.

⁷ Senaste lydelse 1997:915.

2 § Varje röstberättigad i en medlemsbank har rätt att föreslå att det hos Finansinspektionen begärs att en revisor (medrevisor) utses att delta i revisionen tillsammans med de övriga revisorerna. Förslaget skall framställas på en stämma där revisorsval skall ske eller där förslaget enligt kallelsen till stämman skall behandlas. Finansinspektionen skall på begäran av en röstberättigad och efter att ha hört bankens styrelse utse en revisor för tiden till och med ordinarie stämma under nästa räkenskapsår, om förslaget biträds av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade.

Innehavare av förlagsandelar kan begära hos styrelsen att en medrevisor utses. Begärs detta av innehavare som företräder förlagsinsatser till ett sammanlagt belopp motsvarande minst en tiondel av det totalt inbetalda insatskapitalet, skall styrelsen senast inom två månader göra framställning hos Finansinspektionen om att en medrevisor utses. Försummas detta får varje innehavare av en förlagsandel göra sådan framställning.

| Oberörighetsgrunder och kompetenskrav

3 § Den som är i konkurs eller har fått näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara revisor i en medlemsbank.

Bara den som är auktoriserad eller godkänd revisor får vara revisor i en medlemsbank.

En revisor skall ha den insikt i och erfarenhet av redovisning och ekonomiska förhållanden som med hänsyn till arten och omfånget av bankens verksamhet fordras för uppdragets fullgörande.

Till revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses. Bestämmelser om vem som får vara huvudansvarig för revisionen när ett revisionsbolag utses att vara revisor och om underrättelseskyldighet finns i 17 § revisorslagen (2001:883). Bestämmelserna i 5 § om jäv, 19 § om rätt att närvara på stämma och 13 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse om rapporteringsskydd tillämpas på den huvudansvarige.

4 § I en medlemsbank skall minst en revisor som stämman utsett vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor som avlagt revisorsexamen.

| Jäv

5 § I en medlemsbank får den inte vara revisor som

1. är styrelseledamot i banken eller dess dotterföretag eller delegat i banken eller biträder vid bankens bokföring eller medelsförvaltning eller bankens kontroll däröver,

2. är anställd hos banken eller på något annat sätt intar en underordnad eller beroende ställning till banken eller till någon som avses under 1 eller är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder banken vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller bankens kontroll däröver,

3. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses under 1 eller är besvägrad med en

sådan person i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller

4. står i låneskuld till banken eller annat företag i samma koncern eller har förpliktelser för vilka banken eller ett sådant företag har ställt säkerhet.

Den som enligt denna paragraf inte är behörig att vara revisor får inte heller vara revisor i ett dotterföretag till banken.

En revisor får vid revisionen inte anlita någon som enligt denna paragraf inte är behörig att vara revisor. Har banken anställda eller delegater med uppgift att utslutande eller huvudsakligen sköta bankens interna revision, får revisorn dock anlita dessa i den utsträckning det är förenligt med god revisionsssed.

Förtida avgång

6 § Ett uppdrag som revisor i en medlemsbank upphör i förtid, om revisorn eller den som utsett revisorn begär det. Anmälan om detta skall göras hos styrelsen och, om en revisor som inte är vald på stämman vill avgå, hos den som har tillsatt revisorn.

En revisor vars uppdrag upphör i förtid skall genast anmäla detta till registreringsmyndigheten för registrering. Revisorn skall i anmälan lämna en redogörelse för iakttagelserna vid den granskning som han eller hon har utfört under den del av det löpande räkenskapsåret som uppdraget har omfattat. För anmälan tillämpas vad som föreskrivs 14 och 15 §§ om revisionsberättelse. En kopia av anmälan skall lämnas till medlemsbankens styrelse.

7 § Om en revisors uppdrag upphör i förtid eller om bestämmelserna i 3–5 §§ eller bestämmelser i stadgarna hindrar honom eller henne att vara revisor och det inte finns någon suppleant, skall styrelsen vidta åtgärder för att en ny revisor utses för den återstående mandattiden. Finansinspektionen kan, om det finns särskilda skäl, medge att en ny revisor utses vid närmast följande ordinarie stämma.

Rättelse

8 § Styrelsen skall, om inte rättelse utan dröjsmål sker genom den som utser revisor, göra anmälan hos Finansinspektionen om

1. en sådan revisor som sägs i 4 § inte är utsedd,
2. en revisor är obehörig enligt 3 § första eller andra stycket eller 5 § eller enligt stadgarna, eller
3. en bestämmelse i denna lag eller stadgarna om antalet revisorer har åsidosatts.

Var och en kan göra anmälan enligt första stycket.

Bestämmelser om Finansinspektionens möjligheter att åstadkomma rättelse finns i 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Revisorernas uppgifter

9 § Revisorerna i en medlemsbank skall i den omfattning som följer av god revisionsssed granska bankens årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens förvaltning.

Om en medlemsbank är moderföretag (moderbank), skall revisorerna även granska koncernredovisningen och koncernföretagens inbördes förhållanden i övrigt.

Revisorer som är utsedda av någon annan än Finansinspektionen skall följa de särskilda föreskrifter som meddelas av stämman, om de inte strider mot lag, stadgarna eller god revisionssed.

| Tillhandahållande av upplysningar m.m.

10 § Styrelsen i en medlemsbank skall ge revisorerna möjlighet att verkställa granskningen i den omfattning som dessa finner nödvändigt samt lämna de upplysningar och den hjälp som de begär. Samma skyldighet gäller för företagsledningen och revisorerna i ett dotterföretag gentemot revisorerna i moderbanken.

| Revisionsberättelsen

11 § Sedan revisorerna i en medlemsbank slutfört granskningen, skall de skriva en hänvisning till revisionsberättelsen på årsredovisningen och, i en moderbank, på koncernredovisningen. Finner revisorerna att balansräkningen eller resultaträkningen inte bör fastställas, skall de anteckna även detta. I en moderbank gäller detsamma i fråga om koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen.

12 § Revisorerna i en medlemsbank skall för varje räkenskapsår lämna en revisionsberättelse till stämman. Berättelsen skall överlämnas till bankens styrelse senast två veckor före den ordinarie stämman. Revisorerna skall inom samma tid till styrelsen återlämna de redovisningshandlingar som har överlämnats till dem.

13 § Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Innehåller inte årsredovisningen sådana upplysningar som skall lämnas enligt nämnda lag skall revisorerna ange detta och lämna behövliga upplysningar i sin berättelse, om det kan ske.

14 § Om revisorerna vid sin granskning funnit att en styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse, som kan föranleda ersättningsskyldighet, skall det anmärkas i berättelsen. Detsamma gäller om revisorn vid granskningen har funnit att en styrelseledamot på annat sätt handlat i strid med denna lag, lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller mot stadgarna.

Revisionsberättelsen skall även innehålla ett uttalande i frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna. Revisorerna kan även i övrigt i berättelsen anteckna de upplysningar som de önskar meddela medlemmarna.

15 § I revisionsberättelsen skall det också anmärkas om revisorerna funnit att banken inte har fullgjort sin skyldighet

1. att göra skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483),
2. att lämna skattedeklaration enligt 10 kap. 9 eller 10 § skattebetalningslagen, eller
3. att i rätt tid betala skatter och avgifter som avses i 1 och 2.

Om revisionsberättelsen innehåller anmärkning om att banken inte har fullgjort någon sådan skyldighet som avses i första stycket, skall revisorerna genast sända in en kopia av den till Skatteverket.

16 § Revisionsberättelsen skall innehålla särskilda uttalanden om fastställande av balansräkningen och resultaträkningen samt om det förslag till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust som har lagts fram i förvaltningsberättelsen.

Koncernrevisionsberättelse

17 § I en moderbank skall revisorerna avge en särskild revisionsberättelse beträffande koncernen. Då skall 12–14 och 16 §§ tillämpas.

Erinringar

18 § Erinringar som revisorerna i en medlemsbank framställer till styrelsen och som inte har tagits in i revisionsberättelsen skall de anteckna i ett protokoll eller någon annan handling. Handlingen skall överlämnas till styrelsen som skall bevara den på ett betryggande sätt.

Revisorernas närvaro vid bolagsstämma

19 § Revisorerna i en medlemsbank har rätt att närvara vid bankens stämmor. De är skyldiga att närvara vid en stämma, om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

Revisorernas tystnadsplikt

20 § Revisorerna i en medlemsbank får inte lämna upplysningar till en enskild medlem eller utomstående om sådana angelägenheter som de har fått kännedom om vid fullgörandet av sina uppdrag, om det kan vara till skada för banken.

Av 1 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse framgår att enskildas förhållanden till en medlemsbank inte obehörigen får röjas.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken skall inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket att lämna upplysningar om en banks angelägenheter.

Revisorernas upplysningsplikt

21 § Revisorerna är skyldiga att

1. till stämman lämna alla upplysningar som stämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig skada för banken eller till nämnvärd olägenhet för enskild,

2. till medrevisorer, lekmannarevisor, granskare som avses i 23 §, ny revisor och, om banken har försatts i konkurs, konkursförvaltare lämna de upplysningar som behövs om bankens angelägenheter, samt

3. på begäran lämna upplysningar om bankens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Bestämmelser om revisorers rapporteringsskyldighet till Finansinspektionen finns i 13 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

| Registrering

22 § En medlemsbank skall för registrering anmäla vem som har utsetts till revisor och, om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, vem som är huvudansvarig för revisionen.

Anmälan skall innehålla uppgift om revisorns postadress. Om postadressen avviker från revisorns hemvist, skall även hemvistet anges. Anmälan skall vidare innehålla uppgift om revisorns personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum. Om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, skall bolagets organisationsnummer anges.

Anmälan skall göras första gången när banken enligt 2 kap. 5 § anmäls för registrering och därefter genast efter det att någon ändring har inträffat i ett förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering.

Rätt att göra anmälan har även den som anmälan gäller.

| Granskare

23 § Varje röstberättigad i en medlemsbank får väcka förslag om att Finansinspektionen skall utse granskare för särskild granskning av bankens förvaltning och räkenskaper under viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller förhållanden i banken. Förslaget skall framställas på en ordinarie stämma eller på stämma där ärendet enligt kallelsen skall behandlas. Finansinspektionen skall på begäran av en röstberättigad och efter att ha hört bankens styrelse förordna en eller flera granskare, om förslaget biträds av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade.

I en medlemsbank får innehavaren av förlagsandelar begära hos styrelsen att granskare utses. Begärs detta av innehavare som företräder förlagsinsatser till ett sammanlagt belopp motsvarande minst en tiondel av det totalt inbetalda insatskapitalet, skall styrelsen senast inom två månader göra framställning härom hos Finansinspektionen. Försummas detta får varje innehavare av en förlagsandel göra sådan framställning.

Vad som sägs om revisor i 3 § första och fjärde styckena, 5, 10, 19–21 §§ tillämpas även i fråga om granskare. Den som är underårig får inte vara granskare.

Yttrande över granskningen skall avges till stämman. Yttrandet skall hållas tillgängligt hos banken under minst en vecka före stämman för medlem eller annan röstberättigad och genast sändas till var och en av dem som begär det. Yttrandet skall också läggas fram på stämman. På samma sätt skall yttrandet hållas tillgängligt för och sändas till innehavare av förlagsandelar, om granskaren har utsetts på begäran av en sådan innehavare.

| 7 b kap. Allmän granskning**| Lekmannarevisor**

1 § Om inte annat föreskrivs i stadgarna, får det i en medlemsbank utses en eller flera personer (lekmannarevisorer) att utföra sådan granskning som anges i 4 §.

2 § För en lekmannarevisor får en eller flera suppleanter utses. Vad som sägs i denna lag om lekmannarevisor skall i tillämpliga delar även gälla suppleant.

3 § Bestämmelserna i denna lag om revisorer är inte tillämpliga på lekmannarevisorer.

| Lekmannarevisorns uppgifter

4 § Lekmannarevisorn skall granska om bankens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bankens interna kontroll är tillräcklig. Granskningen skall vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver.

5 § Lekmannarevisorn skall följa de anvisningar som meddelas av stämman, om de inte strider mot lag, stadgarna eller god sed.

6 § Lekmannarevisorn skall efter varje räkenskapsår lämna en granskningsrapport till stämman. Bestämmelser om rapportens innehåll och den tidpunkt då den skall lämnas till bolagets styrelse finns i 14 §.

7 § Lekmannarevisorn får inte underteckna en sådan revisionsberättelse som avses i 7 a kap. 12 §.

| Tillhandahållande av upplysningar m.m.

8 § Styrelsen skall ge lekmannarevisorn tillfälle att genomföra granskningen i den omfattning lekmannarevisorn anser vara nödvändig samt lämna de upplysningar och det biträde som lekmannarevisorn begär.

Samma skyldighet har företagsledningen, revisorer och lekmannarevisorer i ett dotterföretag gentemot lekmannarevisorn i moderbanken.

| Hur lekmannarevisor utses

9 § En lekmannarevisor väljs av stämman, om inte stadgarna innehåller bestämmelser om att denne skall utses på annat sätt.

| Obehörighetsgrunder

10 § Den som är underårig eller i konkurs eller har fått näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara lekmannarevisor.

11 § Den får inte vara lekmannarevisor som

1. är styrelseledamot i banken eller dess dotterföretag eller delegat i banken eller biträder vid bankens bokföring eller medelsförvaltning eller bankens kontroll däröver,

2. är anställd hos banken eller på något annat sätt har en underordnad eller beroende ställning till banken eller till någon som avses under 1 eller är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder banken vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller bankens kontroll däröver,

3. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses under 1 eller är besvägrad med en sådan person i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller

4. står i låneskuld till banken eller annat företag i samma koncern eller har förpliktelser som banken eller ett sådant företag har ställt säkerhet för.

Vad som sägs i första stycket 4 gäller bara om låneskulden eller säkerheten går utöver vad som normalt sammanhänger med medlemskap i banken.

Den som enligt denna paragraf inte är behörig att vara lekmannarevisor får inte heller vara lekmannarevisor i ett dotterföretag till banken.

| Anlitande av biträde

12 § En lekmannarevisor får vid granskningen inte anlita någon som enligt 11 § inte är behörig att vara lekmannarevisor. Har banken anställda eller delegater med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta bankens interna revision, får lekmannarevisorn dock anlita dessa i den utsträckning det är förenligt med god sed.

| Lekmannarevisorns avgång

13 § Ett uppdrag som lekmannarevisor upphör, om lekmannarevisorn eller den som utsett lekmannarevisorn anmäler att uppdraget skall upphöra. Anmälan skall göras hos styrelsen. Om en lekmannarevisor som inte är vald på stämman vill avgå, skall han eller hon anmäla det också hos den som har utsett revisorn.

| Lekmannarevisorns granskningsrapport

14 § Granskningsrapporten skall lämnas till bankens styrelse senast två veckor före ordinarie stämma.

I rapporten skall lekmannarevisorn uttala sig om sådana förhållanden som avses i 4 § och om sådana förhållanden som han eller hon har varit skyldig att granska enligt 5 §. En lekmannarevisor som finner anledning till anmärkning mot någon styrelseledamot skall upplysa om detta i rapporten och lämna uppgift om anledningen till anmärkningen.

En lekmannarevisor får i granskningsrapporten lämna även andra upplysningar som han eller hon anser att medlemmarna och innehavarna av för-lagsandelar bör få kännedom om.

15 § I en medlemsbank skall granskningsrapporten hållas tillgänglig för och sändas till medlemmarna och innehavarna av förlagsandelar på samma sätt som anges i 7 kap. 8 § fjärde stycket samt läggas fram på stämman.

Lekmannarevisorns närvaro vid stämma

16 § Lekmannarevisorn har rätt att närvara vid stämma. Han eller hon är skyldig att närvara om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

Lekmannarevisorns tystnadsplikt

17 § Lekmannarevisorn får inte lämna upplysningar till en enskild medlem eller utomstående om sådana angelägenheter som han eller hon har fått kännedom om när han eller hon fullgör sitt uppdrag, om det kan vara till skada för banken.

Av 1 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse framgår att enskildas förhållanden till en medlemsbank inte obehörigen får röjas.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken skall inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket att lämna upplysningar om en banks angelägenheter.

Lekmannarevisorns upplysningsplikt

18 § Lekmannarevisorn är skyldig att till stämman lämna alla upplysningar som stämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig nackdel för banken eller till nämnvärd olägenhet för enskild.

19 § Lekmannarevisorn är skyldig att lämna revisor, annan lekmannarevisor, granskare som avses i 7 a kap. 23 § och, om banken har försatts i konkurs, konkursförvaltaren de upplysningar som behövs om bankens angelägenheter.

Lekmannarevisorn är dessutom skyldig att på begäran lämna upplysningar om bankens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Registrering

20 § En medlemsbank skall för registrering anmäla vem som har utsetts till lekmannarevisor.

Anmälan skall innehålla uppgift om lekmannarevisorns postadress. Om postadressen avviker från lekmannarevisorns hemvist, skall även hemvistet anges. Anmälan skall vidare innehålla uppgift om lekmannarevisorns personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum.

Anmälan skall göras genast efter det att lekmannarevisor har utsetts och därefter genast efter det att någon ändring har inträffat i förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering.

Rätt att göra anmälan har även den som anmälan gäller.

8 kap.

6 § Till reservfonden skall avsättas minst tio procent av den del av medlemsbankens nettovinst för året som inte går åt för att täcka en balanserad förlust. Vid avsättning till reservfonden skall till nettovinsten räknas även gottgörelser. Uppgår reservfonden till minst trettio procent av bankens in-satskapital behöver sådan avsättning till reservfond som avses i detta stycke inte ske.

Till reservfonden skall vidare avsättas det belopp som

1. medlem vid avgång ur medlemsbanken inte får tillbaka av sina insatser,
2. förlagsandelsinnehavare inte får ut vid inlösen av en förlagsinsats,
3. enligt stadgarna skall avsättas till reservfonden,
4. enligt beslut av föreningsstämman i övrigt skall föras över från det i balansräkningen redovisade fria egna kapitalet till reservfonden.

Reservfonden får enligt beslut av föreningsstämman sättas ned endast för att täcka sådan förlust enligt den fastställda balansräkningen som inte kan täckas av fritt eget kapital.

7 § Sker utbetalning till en medlem eller någon annan i strid mot denna lag, skall mottagaren betala tillbaka vad han erhållit med ränta beräknad enligt 5 § räntelagen (1975:635) från det att utbetalningen erhållits intill dess att högre ränta skall betalas enligt 6 § räntelagen till följd av 3 eller 4 § samma lag. Detta gäller dock inte om mottagaren hade skälig anledning att anta att utbetalningen utgjorde laglig överskottsutdelning.

För den brist som uppkommer vid återbetalningen ansvarar enligt 11 kap. 1–5 §§ de som medverkat till att besluta om eller verkställa utbetalningen eller till att upprätta eller fastställa en oriktig balansräkning som legat till grund för beslutet.

9 kap.

4 § Rätten skall besluta att medlemsbanken skall träda i likvidation, om

1. medlemsbankens rörelse inte öppnats inom ett år från dess bildande,
2. tillståndet att driva bankrörelse har återkallats utan att banken i stället fått tillstånd att driva annan tillståndspliktig finansiell rörelse, eller
3. medlemsbanken efter en konkurs som avslutats med överskott inte inom föreskriven tid har fattat beslut om likvidation enligt 19 § andra stycket.

Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om det styrks att likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning i första instans.

Fråga om likvidation enligt första stycket prövas på ansökan av Finansinspektionen eller på ansökan av styrelsen, styrelseledamot, medlem eller innehavare av förlagsandel. I det fall som avses i första stycket 3 prövas frågan även på ansökan av borgenär eller av annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda medlemsbanken.

8 § Bestämmelserna om styrelse och styrelseledamöter i denna lag, lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag skall tillämpas på likvidatorerna, i den mån inte annat följer av detta kapitel.

Ett uppdrag att vara revisor upphör inte genom att medlemsbanken träder i likvidation. Bestämmelserna om revision i 4 a kap. skall tillämpas under likvidationen. I revisionsberättelsen skall anges om likvidationen enligt revisorernas mening onödigt fördröjs.

16 § När likvidatorerna har lagt fram slutredovisningen är medlemsbanken upplöst. Detta skall genast anmälas för registrering.

En tiondel av samtliga röstberättigade kan dock begära hos likvidatorerna att en föreningsstämma kallas in för att behandla en fråga om talan skall väckas enligt 11 kap. 6 §.

11 kap. Skadestånd m.m.

Styrelseledamots och delegats skadeståndsansvar

1 § En styrelseledamot eller delegat, som när han eller hon fullgör sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar en medlemsbank, skall ersätta skadan. Detsamma gäller när skadan tillfogas en medlem eller någon annan genom överträdelse av denna lag, lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag, tillämplig lag om årsredovisning, lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller bankens stadgar.

Revisors, lekmannarevisors och granskares skadeståndsansvar

2 § En revisor, en lekmannarevisor eller en granskare i en medlemsbank är ersättningskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Han eller hon skall även ersätta skada som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållas av en medhjälpare.

Om ett registrerat revisionsbolag är revisor eller granskare, är det detta bolag och den för revisionen eller granskningen huvudansvarige som är ersättningskyldiga.

Medlems skadeståndsansvar

3 § En medlem i en medlemsbank eller en röstberättigad som inte är medlem skall ersätta skada som han uppsåtligen eller av grov oaktsamhet tillfogar medlemsbanken, en medlem eller någon annan genom att medverka till överträdelse av denna lag, lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag, tillämplig lag om årsredovisning, lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller stadgarna.

Jämkning

4 § Om någon är ersättningskyldig enligt 1–3 §§, kan skadeståndet jämkas efter vad som är skäligt med hänsyn till handlingens art, skadans storlek och omständigheterna i övrigt.

5 § Om flera skall ersätta samma skada, svarar de solidariskt för skadeståndet i den utsträckning inte skadeståndsskyldigheten har jämkats för någon av dem enligt 4 §. Vad någon av dem har betalat i skadestånd får krävas tillbaka från de andra efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

| **Talan om skadestånd till medlemsbanken**

6 § Talan om skadestånd till medlemsbanken enligt 1–3 §§ får väckas, om majoriteten eller en minoritet bestående av minst en tiondel av samtliga röstberättigade vid föreningsstämma har biträtt ett förslag om att väcka skadeståndstalan eller har röstat mot ett förslag om att bevilja någon styrelseledamot ansvarsfrihet. En uppgörelse om skadeståndsskyldighet till medlemsbanken får träffas bara av föreningsstämman och bara under förutsättning att inte en tiondel av samtliga röstberättigade röstar mot förslaget om uppgörelse. Om en medlem för skadeståndstalan för bankens räkning, kan någon uppgörelse inte träffas utan hans samtycke. Talan mot en delegat om skadestånd till banken får trots vad som nu sagts väckas av styrelsen.

7 § Röstberättigade som utgör minst en tiondel av samtliga röstberättigade får föra talan om skadestånd till banken. Om en röstberättigad sedan talan väckts avstår från talan, kan de övriga ändå fullfölja denna.

Den som har väckt talan svarar för rättegångskostnaderna men har rätt till ersättning av banken för den kostnad som täcks av vad som kommit banken till godo genom rättegången.

| **Tiden för väckande av talan**

8 § Talan för medlemsbankens räkning mot en styrelseledamot om skadestånd på grund av ett beslut eller en åtgärd under ett räkenskapsår skall väckas senast ett år från det att årsredovisningen och revisionsberättelsen för räkenskapsåret lades fram på föreningsstämman.

9 § Har föreningsstämman beslutat att bevilja ansvarsfrihet eller att inte föra skadeståndstalan utan att minst det antal röstberättigade som anges i 6 § har röstat mot det eller har tiden för talan gått ut enligt 8 §, får talan enligt 6 eller 7 § ändå väckas, om det i årsredovisningen eller i revisionsberättelsen eller på något annat sätt inte har lämnats i väsentliga hänseenden riktiga och fullständiga uppgifter till föreningsstämman om det beslut eller den åtgärd som talan grundas på.

10 § Styrelsen får trots bestämmelserna i 6–9 §§ föra en skadeståndstalan som grundas på brott.

11 § Talan för medlemsbankens räkning enligt 1–3 §§, som inte grundas på brott, får inte väckas mot

1. en styrelseledamot sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår då beslut eller åtgärder, som talan grundas på, fattades eller vidtogs,

2. en delegat sedan tre år förflutit från utgången av det räkenskapsår då beslut eller åtgärder, som talan grundas på, fattades eller vidtogs,
3. en revisor sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår som revisionsberättelsen avser,
4. en lekmannarevisor sedan fem år förflutit från utgången av det räkenskapsår som granskningsrapporten avser,
5. en särskild granskare sedan fem år förflutit från den dag när yttrandet över den särskilda granskningen lades fram på stämman, samt
6. en medlem i medlemsbank eller röstberättigad som inte är medlem sedan två år förflutit från beslut eller åtgärder som talan grundas på.

| Konkursbos talerätt

12 § Om banken har försatts i konkurs efter en ansökan som gjorts innan den tid som anges i 11 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 6–9 §§. Efter utgången av den tid som anges i 11 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från edgångssammanträde.

| 12 kap. Medlemsbanks firma

1 § En medlemsbanks firma skall innehålla ordet medlemsbank.

Firman skall registreras i bankregistret.

Om firman skall registreras på två eller flera språk, skall varje lydelse anges i bankens stadgar.

2 § En medlemsbanks firma skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående firmor som är införda i bankregistret samt från benämningar på utländska bankföretag, som är allmänt kända i Sverige.

För registrering av firma gäller i övrigt vad som föreskrivs i firmalagen (1974:156).

3 § En medlemsbanks styrelse kan anta bifirma. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om firma gäller även bifirma. Ordet bank eller medlemsbank får bara användas i bifirma för bankverksamhet.

4 § Skriftliga handlingar, som utfärdas för en medlemsbank, bör undertecknas med bankens firma. Om styrelsen eller annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

5 § I firmalagen (1974:156) finns bestämmelser om förbud mot användning av firma och om hävande av firmaregistrering.

1 § Registreringsmyndigheten skall utan dröjsmål kungöra i Post- och Inrikes Tidningar vad som för medlemsbanker införs i bankregistret med undantag för registrering av underrättelse enligt

1. 2 kap. 7 § om dagen för kungörelse om rörelsens öppnande,

2. 9 kap. 20 § från tingsrätten om att banken blivit försatt i konkurs, att beslut om konkurs upphävts eller att konkurs avslutats, och

3. 10 kap. 5 § om fusionstillstånd.

En kungörelse som avser ändring i ett förhållande som tidigare har införts i registret skall bara ange ändringens art.

2 § Det som för medlemsbanker blivit infört i bankregistret skall anses ha kommit till tredje mans kännedom, om det har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar enligt 1 § och det inte av omständigheterna framgår att tredje man varken kände till eller borde ha känt till det som kungjorts.

3 § Om en sökande vid anmälan för registrering inte har iakttagit vad som är föreskrivet om anmälan, skall denne föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller göra rättelse. Detsamma gäller om registreringsmyndigheten finner att ett beslut, som anmäls för registrering och för vars giltighet regeringens eller Finansinspektionens godkännande inte krävs, eller en handling som bifogas anmälan

1. inte har kommit till i behörig ordning,

2. till sitt innehåll strider mot denna lag eller annan författning eller stadgarna, eller

3. i något viktigare hänseende har en otydlig eller vilseledande avfattning.

Om sökanden inte rättar sig efter föreläggandet, skall anmälan avskrivas.

En underrättelse om denna påföljd skall tas in i föreläggandet. Finns det även efter det att yttrandet har avgetts något hinder mot registrering och har sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, skall registrering vägras, om det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Bestämmelserna i första stycket hindrar inte registrering av ett beslut av stämman, om rätten till talan mot beslutet har gått förlorad enligt 7 kap. 18 § andra stycket.

4 § Registreringsmyndigheten skall genast skriftligen underrätta medlemsbanken när myndigheten förklarat att en fråga om fusion har fallit enligt 10 kap. 5 § tredje stycket.

5 § I firmalagen (1974:156) finns bestämmelser om avförande av en firma ur registret sedan en dom om hävande av firmaregistreringen har vunnit laga kraft.

6 § Ett beslut av registreringsmyndigheten som innebär att en anmälan avskrivits eller en registrering har vägrats enligt 3 § andra stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller ett sådant beslut av registreringsmyndigheten som avses i 10 kap. 5 § tredje stycket.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

På regeringens vägnar

GUNNAR LUND

Maria Hallqvist
(Finansdepartementet)

